

ב"ה, י"ג שבט תשמ"ו
(23.1.86)

לכבוד
מערכת "הארץ"
המדור מכתבים למערכת
כ א נ

א.נ.,

אבקש לפרסם את הדברים דלחלף: -

בעתונת פורטס היום, מכתבו של אבי פרי בענין הר הבית, המתחיל: למרות פסק ההלכה הברור, והחד-משמעי של הרמב"ם האוסר תפילה בהר הבית וכו'. כדי להוציא מלב הקוראים טעות והטעייה כביכול בשם הרמב"ם, אני מצטט בזה את לשונו של הרמב"ם בספרו "חיד-החזקה" בהלכות ביאת מקדש פרק ג' הלכה ד' לאמור:

"טמא מת, אפילו מת עצמו מותר להכנס להר הבית, שנאמר ויקח משה את עצמות יוסף עמו - עמו במחנה תלויה". עכ"ל.

ואם טמא מת ומת עצמו מותר להכנס להר הבית, איך יתכן שהרמב"ם יאסור תפילה בהר הבית?

מה שנראה נכון לדעת הרמב"ם הוא, שבמקום בו היה בנוי בית המקדש, אסור לנו להיכנס לשם, משום שאנו טמאי מתים, ואין לנו אפר פרה להטהר מטו את מת, אם כי גם איסור במקום זה אינו מפורש ברמב"ם, אלא משתמע מכללא.

אבל בית המקדש תפס פחות מ-15% משטחו של הר הבית הקדום, והר הבית שלפנינו שטחו כמעט כפול מזה שהיה מקודש בזמן הבית השני, יוצא איפוא, שגם לדעת הרמב"ם, רוב רובו של הר הבית שלפנינו, מותר בכניסה לכל הדעות, כאשר מקפידים לא להכנס לאזור כיפת הסלע, שם היה מקום המקדש.

במיוחד אין כל חשש של איסור גם לדעת הרמב"ם, כאשר נכנסים לאיזור הדרומי של הר הבית, דרך שער המוגרבים, המפורש במשנה במסכת מידות פ"ב א' שהיה פנוי מן המקדש והעזרה, והטלת איסור על כל הר הבית על יסוד שאין יודעים את מקומו של בית המקדש נראה מגוחך ביותר, לאור זה, שהר הבית היה פנוי במרחק רב מסביב לשלושת הכתלים, פרט לכותל המערבי.

כל שכן לשיטת החולקים על הרמב"ם, שהם: הראב"ד והמאירי - בעל בית הבחירה, במסכת שבועות, לדידם מותר להכנס לכל מקום בהר הבית וכך נהגו בני ישראל במשך 1400 שנה לאחר חורבן הבית השני.

יש להוסיף שהרמב"ם בעצמו התפלל בבית התפלה על הר הבית בחודש סיון בשנת תתקכ"ו (1165), כפי שמובא במכתבו של הרמב"ם בספר "חידושי" שער התשובה פ"ד. (ראה מאמרו הגדול של פרופ' ב"צ דינור ז"ל בחוברת ציון ספר ג' משנת תרפ"ט בשם "בית תפלה ומדרש ליהודים על הר הבית בימי הערבים עמ' 87 הערה 178, ומאמרו של יחזקאל שם, מעמוד 107 ואילך).

לאור האמור לא יעזרו כל תאסורים הפקטיביים, המוצאים ע"י הרבנות הראשית חדשים לבקרים, ויש להפסיק לתלות בוקי סריקי ברמב"ם.

הרב שלמה גורן